

Влада Србије усвојила је јуче акциони план ради бржег стицања статуса кандидата у Европској унији. Тај план има педесетак страна и стотинак препорука из десет области у којима је Европска комисија имала највише примедба. Предвиђено је да највећи број обавеза из овог плана буде завршен до јуна 2011, јер тада комисија треба да почне да ради на формирању мишљења о српском захтеву за чланство.

„Да би комисија написала позитивно мишљење о нашем захтеву за статус кандидата, које би потом било усвојено и у Савету министара, и ми направили следећи корак да почнемо преговоре о чланству у ЕУ, Србија треба да ради на три колосека”, каже Милица Делевић, директорка Канцеларије Владе Србије за европске интеграције.

Делевићева, у интервјуу за „Политику”, наводи да први колосек представља попуњавање упитника, до краја јануара, „тако да стање буде приказано јасно, тачно, проверљиво, сажето, без преклапања да би се видела наша способност за даље напредовање”. С обзиром на то да је у Извештају о напретку ЕК имала доста примедба на постојеће стање у земљи, владином одлуком отворен је, како каже, други колосек – поправљање чињеничног стања, које подразумева рад на испуњавању Акционог плана. Трећи колосек је стварање такве политичке атмосфере у којој се одлука да Србија напредује ка статусу кандидата доживљава као нешто природно и неспорно, што одражава свест да смо на заједничком послу и у партнерском односу са ЕУ. Само у таквој атмосфери ће свака држава чланица гласати за напредак Србије.

Шта садржи јуче усвојени акциони план ради бржег стицања статуса кандидата?

Садржи мере усмерене на то да се то чињенично стање поправи, у складу са препорукама које је дала комисија у извештају. Ми смо их одмах након објављивања извештаја систематизовали и видели да ту заправо има више од триста препорука, али нису све такве да могу да се испуне за годину дана. Комисија је издвојила листу од десет индикативних области које ће бити важне за оно чему се ми надамо, а то је позитивно мишљење о нашем захтеву за статус кандидата. Те области су грађанима већ познате, и „Политика” их је обрађивала у својим недељним бројевима.

Практично, Акциони план састоји од списка недостатака уочених у извештају, заједно са страном извештаја на којој су записани, колоном у којој су предложене мере ресорног министарства и рока у којем ће одређена мера бити испуњена.

Шта је сада важно?

Мислим да је најважније да се те препоруке не доживљавају као листа са које ћемо механички откачињати ствари него да будемо свесни да су то суштинска питања која мењају начин функционисања власти и друштва. То је велики посао који треба да се уради али истовремено и гаранција грађанима да ће напори бити уложени у нешто што би они иначе желели да се догоди у Србији.

За које области има највише препорука?

Највише из области структурних реформи, различитих секторских политика и на неком општем нивоу. Препоруке се односе и на законска решења која спречавају праксу бланко оставки и „отворених” изборних листа, као и на кадровска решења за регулаторна тела, Канцеларију за сарадњу са цивилним друштвом, усвајање одређених закона, поправљање праксе у различитим областима...

У јавност је „процурила” вест да је у току припрема плана било неслагана на претходној седници владе..?

Мислим да је пре био у питању неспоразум. Комисија не бира решења у Србији па ни када је у питању изборни систем. Комисија примећује да за одређене ствари или постоји политички захтев који у политичком систему није испраћен на начин који подразумева поштовање наших закона и европских стандарда или каже када се крше неки европски стандарди. Конкретно, у вези са нашим изборним законодавством јасно формулисана примедба у извештају о напретку односила се на праксу бланко оставки и могућност да у парламент посланици улазе без обзира на редослед на изборној листи. Да ли се изборни систем мења или не то је ствар нечег што се дефинише на нивоу политичког договора, ако постоји политички „апетит” за променама, а свакако није захтев Европске комисије. У ствари, ЕК жели да види да политички процес у земљи тече, да се настала политичка питања решавају уз поштовање Устава и закона наше

земље и европских стандарда, а не наметањем готових решења која као таква ни не постоје у ЕУ.

Хоће ли онда политичари евентуално бити препрека испуњавању реформских обавеза?

Овај документ је усвојила влада, а седница коју сте поменули управо је била и један од форума на којима је повећана свест о томе шта садржи акциони план. То би требало да значи да смо ушли у испуњавање препорука из акционог плана свесни обавеза које смо тиме преузели.

Ако у јуну буде оцењено да је земља успела да спроведе Акциони план, шта следи?

У сваком случају нас чека још посла. Паралелно ћемо радити и на стварању такве политичке климе у ЕУ у којој се одлука да Србија напредује ка статусу кандидата доживљава као нешто природно и неспорно и да је свака земља чланица спремна да за њу гласа. То значи такво понашање да ЕУ на нас рачуна као на дугорочног, поузданог и предвидивог партнера са којим у комуникацији решава отворене проблеме на начин који претпоставља да ћемо се једног дана наћи у истој организацији као чланови.

(Политика)